

Svenska staten
Finansdepartementet
Avdelningen för bolag med statligt ägande
103 33 Stockholm

Riksdagens centralkansli
100 12 Stockholm

Kallelse till årsstämma i Systembolaget Aktiebolag 2023

Härmed kallas till årsstämma i Systembolaget Aktiebolag, 556059-9473.

Tid: Torsdagen den 27 april 2023, kl. 10.00

Plats: Kungsträdgårdsgatan 14 samt digitalt möte.

Rätt att delta och närvara samt anmälan

Aktieägare

Den som på dagen för bolagsstämman är införd som aktieägare i aktieboken har rätt att delta i bolagsstämman.

Riksdagsledamot

Riksdagsledamot har rätt att, efter anmälan till styrelsen, närvara vid bolagsstämman och i anslutning till denna ställa frågor till bolaget.

Allmänheten

Bolagsstämman är öppen för allmänheten.

Anmälan

Anmälan om närvaro för riksdagsledamot respektive allmänheten görs till Systembolaget Aktiebolag, anmalan@systembolaget.se, och ska vara bolaget tillhanda senast en vecka före stämman.

Förslag till dagordning

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Stämmans ordförande utser protokollförare
5. Val av en eller två justerare
6. Godkännande av dagordningen
7. Beslut om närvarorätt för utomstående

8. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad
9. Framläggande av
 - a) års- och hållbarhetsredovisning, inklusive bolagsstyrningsrapport och koncernredovisning och
 - b) revisionsberättelse, och koncernrevisionsberättelse, och
 - c) revisorernas granskningsrapport enligt 7 § lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.
10. Redogörelse för det gångna årets arbete
 - a) anförande av styrelsens ordförande,
 - b) anförande av verkställande direktören, och
 - c) anförande av bolagets revisor
11. Beslut om
 - a) fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen, och
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
12. Redovisning av ersättningar och revisorns yttrande om huruvida tidigare beslutade riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare har följts samt beslut om godkännande av ersättningsrapport
 - a) framläggande av ersättningsrapport och muntlig redogörelse av styrelsens ordförande om de ledande befattningshavarnas ersättningar,
 - b) framläggande av revisorns yttrande enligt 8 kap. 54 § aktiebolagslagen (2005:551), och
 - c) beslut om godkännande av ersättningsrapport
13. Beslut om styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare
14. Redogörelse för förslag till beslut om arvoden, styrelseledamöter och styrelseordförande
15. Beslut om antalet styrelseledamöter
16. Beslut om arvode till styrelsen
17. Val av styrelseledamöter och styrelseordförande
18. Beslut om antalet revisorer
19. Beslut om arvode till revisor

20. Val av revisor
 21. Övrigt
 22. Stämmans avslutande
-

Förslag till beslut

2. Ordförande vid stämman

Aktieägarens förslag till ordförande vid stämman kommer att hållas tillgängligt på bolagets webbplats innan stämman.

11b). Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen

Till årsstämmans förfogande står balanserade vinstmedel inklusive årets resultat om sammanlagt 1 055 451 244 kronor. Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

- till aktieägare utdelas kronor 158 814 733
- överförs till ny räkning kronor 896 636 511

Förslaget till utdelning motsvarar utdelning med 441,15 kronor per aktie. Utdelningen är planerad att utbetalas senast den 11 maj 2023. Styrelsen har lämnat yttrande enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen (2005:551) om förslaget till utdelning.

13. Beslut om styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

Styrelsen föreslår att styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare beslutas enligt bilaga 1. Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare överensstämmer med regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande.

15. Antalet styrelseledamöter

Aktieägarens förslag till antalet stämموvalda styrelseledamöter kommer att hållas tillgängligt på bolagets webbplats innan stämman.

16. Arvode till styrelsen

Aktieägarens förslag till arvoden till styrelsen kommer att hållas tillgängligt på bolagets webbplats innan stämman.

Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentant.

17. Styrelseledamöter och styrelseordförande

Aktieägarens förslag till val av styrelseledamöter och styrelseordförande kommer att hållas tillgängligt på bolagets webbplats innan stämman.

18. Antalet revisorer

Styrelsen föreslår att antalet revisorer/revisionsbolag ska vara ett.

19. Arvode till revisorer

Styrelsen föreslår att arvode för revisorns arbete utgår enligt godkänd räkning.

Vidare föreslås arvode till av riksdagsstyrelsen utsedda lekmannarevisorer utgå med 16 000 kronor per år samt att lekmannarevisorernas suppleanter inte arvodas.

20. Revisor

Styrelsen föreslår omval av det registrerade revisionsbolaget Deloitte AB.

Revisionsbolaget meddelar på stämman vem som har utsetts som huvudansvarig.

Övrig information

Årsredovisning, koncernredovisning och hållbarhetsrapport 2022 inklusive bolagsstyrningsrapport och revisionsberättelser samt ersättningsrapport och revisorns yttrande enligt 8 kap. 54 § aktiebolagslagen samt revisorernas granskningsrapport enligt 7 § lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. hålls tillgängliga hos bolaget, Kungsträdgårdsgatan 14, från och med den 27 mars 2023. Handlingarna är även från och med samma datum tillgängliga på bolagets webbplats. Denna kallelse och fullständiga förslag till beslut hålls tillgängliga på bolagets webbplats www.omsystembolaget.se.

Stockholm den 29 mars 2023

Systembolaget Aktiebolag

Styrelsen

Information

Styrelsenomineringsprocessen

Systembolaget Aktiebolag ägs till 100 procent av svenska staten. Styrelsenomineringsprocessen sker enligt de principer som beskrivs i statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande 2020 som kan beställas eller laddas ned via www.regeringen.se.

Av statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande 2020 framgår att regeringens mål är att styrelserna i statligt ägda bolag ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Ledamöterna förväntas ha en hög grad av integritet och gott omdöme.

För bolag med statligt ägande vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige ersätter följande principer Kodens¹ regler som berör beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter och revisorer:

För bolag med statligt ägande tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad styrelsenomineringsprocess. Syftet är att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser. Regeringskansliet bereder förslag till val av styrelse och arvodering. Styrelsenomineringsprocessen inom Regeringskansliet koordineras av Näringsdepartementet. För varje bolag analyseras kompetensbehovet utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar, styrelsens sammansättning samt genomförda styrelseutvärderingar. I Regeringskansliets arbete med styrelsenomineringsprocessen ingår dessutom en löpande egen utvärdering av samtliga statligt ägda bolagsstyrelser. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds.

För att en person ska komma i fråga för ett styrelseuppdrag fordras en hög kompetens inom bolagets affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor, hållbart företagande eller inom andra relevanta områden. Därutöver krävs den tid och det engagemang som behövs för uppdraget samt en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa. Varje styrelseledamot ska kunna göra självständiga bedömningar av bolagets verksamhet.

Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta till vara på kompetensen hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. När nomineringsprocessen avslutats ska gjorda nomineringar offentliggöras enligt Koden.

Styrelsens sammansättning

Utgångspunkten för varje nominering av en styrelseledamot ska vara kompetensbehovet i respektive bolagsstyrelse. Det är viktigt att styrelsens sammansättning är sådan att styrelsen alltid har sådan branschkunskap eller annan kompetens som är direkt relevant för bolaget, även när bolaget utvecklas och

¹ Svensk kod för bolagsstyrning per den 1 januari 2020.

omvärlden förändras. Hållbart företagande är en viktig fråga för staten som ägare och det krävs att styrelsen har förmåga att arbeta strategiskt inom detta område.

För att uppnå effektiva styrelser bör antalet ledamöter vara sex till åtta personer. Regeringens avsikt är att endast ha ordinarie ledamöter i styrelserna och inga suppleanter. Styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de stämмоvalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Vid sammansättningen ska även mångfaldsaspekter såsom etnisk och kulturell bakgrund vägas in. Regeringen eftersträvar en jämn könsfördelning. I statlig ägda bolag ska andelen kvinnor respektive män i styrelserna vara minst 40 procent.

Information om arbetstagarrepresentanter i styrelsen

Enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda har de anställda i Systembolaget rätt att utse två ledamöter i styrelsen och en suppleant för varje sådan ledamot. Unionen utsåg arbetstagarrepresentanter till styrelsen vid sitt årsmöte den 22–23 februari 2023.

Utskottsarbete

Koden anger att styrelsen inom sig kan inrätta utskott. Regeringen anser att det är varje styrelses ansvar att bedöma behovet av att inrätta särskilda utskott. I de fall utskott inrättas ska Kodens och aktiebolagslagens (2005:551) principer vara vägledande för dess arbete.

Revisorer

Processen att utse revisor sker enligt de principer som beskrivs i statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande 2020 som laddas ner via www.regeringen.se.

Av statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande framgår att revisorns uppdrag att oberoende granska styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt bolagets årsredovisning och bokföring är av central betydelse för staten som ägare. Ansvaret för val av revisor ligger alltid hos ägaren och val av revisor beslutas på årsstämman. Det gäller dock inte Riksrevisionens revisorer.²

Från och med 2011 utses revisorerna för en mandatperiod om ett år. För det fall omval av revisorer övervägs utvärderas alltid revisorernas arbete.

Enligt bolagsordningen ska Systembolaget Aktiebolag ha en eller två auktoriserade revisorer. Sedan tidigare är revisionsbolaget Deloitte AB med Didrik Roos som ansvarig revisor utsedd till och med årsstämman 2023 och således ska revisor utses på årsstämman 2023.

² Riksrevisionen har rätt att utse revisor att delta i den årliga revisionen.

Enligt bolagsordningen ska riksdagsstyrelsen utse tre så kallade lekmannarevisorer och tre suppleanter för lekmannarevisorerna.

Lekmannarevisorer:

Informationen finns ännu inte från riksdagsstyrelsen

Revisorssuppleanter:

Informationen finns ännu inte från riksdagsstyrelsen

Styrelsens arvoden

Styrelseledamöter får ersättning för den arbetsinsats och det ansvar som styrelseuppdraget innebär. Styrelseordförandens, eventuell vice styrelseordförandens och övriga ledamöters arvoden beslutas av bolagsstämman. Även arvoden till styrelseledamöter som arbetar i av styrelsen inrättat utskott ska beslutas på bolagsstämma. För att utskottsarvodering ska utgå ska arbetet i utskottet vara av betydande omfattning. Vid perioder av särskilt hög arbetsbelastning kan utskottsarvoderingen anpassas under begränsad tid. Till anställda i Regeringskansliet som är styrelseledamöter i bolag med statligt ägande lämnas som regel inget styrelse- eller utskottsarvode.

Inför beslut på stämman om styrelsens arvoden gör Regeringskansliet en analys där arvodenas nivå jämförs med arvodena i andra jämförbara bolag. Arvodena ska vara konkurrenskraftiga, men inte marknadsledande.

Det finns inget som hindrar att bolagsstämma kan besluta om ersättning till arbetstagarrepresentanter. Huvudprincipen i statligt ägda bolag är dock att sådan ersättning inte utgår. Arbetstagarrepresentanter omfattas av lagen (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen, vilket bland annat innebär att den anställde har rätt till den ledighet som behövs för fullgörandet av sitt uppdrag och att denne har rätt till bibehållna anställningsförmåner under ledigheten.

Skälen till att staten inte redovisar styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten när staten är en s.k. större ägare

Styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som större aktieägare redovisas inte, vilket utgör en avvikelse i förhållande till Kodens krav. Kodens krav på att bolag ska ha minst två styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till större aktieägare samt att samtliga ledamöters oberoende till större ägare ska redovisas är i huvudsak för att skydda minoritetsägare. I statligt helägda bolag samt i statligt delägda bolag med få delägare saknas därför skäl att redovisa denna form av oberoende.

Bilaga 1

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i Systembolaget AB

Inledning

Systembolagets riktlinjer omfattar ledande befattningshavare. Med ledande befattningshavare avses styrelseledamöter, verkställande direktör, eventuell vice verkställande direktör och andra personer i bolagsledningen. Riktlinjerna är utformade i enlighet med statens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande som beslutades 27 februari 2020 av Regeringen. Riktlinjerna omfattar även Systembolagets dotterbolag. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

Systembolaget är ett statligt bolag och förvaltas av Finansdepartementet. Vår vision är ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada. Visionen ska vi nå genom vårt uppdrag: Att med ensamrätt och med ansvar och god service, sälja alkoholdrycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar. Verksamheten är uppbyggd för att på bästa sätt bedriva försäljning av alkoholdrycker, kvalitetskontroll av produkterna och informera om alkoholens risker. Vårt fundament är ansvarsfull försäljning, god service, brett sortiment, märkesneutralitet, hållbart företagande och effektivitet. Systembolaget finns till för alla i Sverige och vårt syfte är att begränsa alkoholens skador i samhället.

En framgångsrik implementering av Systembolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att Systembolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig tillika måttfull totalersättning.

Formerna av ersättning m.m.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara rimlig och väl avvägd. Ersättningen ska vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Dessa kriterier ska vara vägledande också för övriga anställdas totala ersättning.

Ersättningen till ledande befattningshavare får bestå av följande komponenter: fast grundlön, avgångsvederlag, pensionsförmåner och övriga förmåner. Inga former av rörlig lön får förekomma.

Pensionsförmånen följer en på Systembolaget tillämpad kollektiv pensionsplan och premien bestäms av den kollektiva pensionsplanens villkor. En utökning av den kollektiva pensionsplanen tillämpas på ersättning över en viss nivå och pensionsförmånen är då avgiftsbestämd med en avgift om högst 30 procent av överskjutande lönedel. För anställningsavtal ingångna efter 1 januari 2017 ska pensionsåldern inte understiga 65 år. Erbjuden lönevaxling ska vara kostnadsneutral för bolaget.

Övriga förmåner får innefatta bl.a. förmånsbil enligt Systembolagets vid varje tillfälle gällande policy och sjukförsäkringsförmån. Övriga förmåner uppgår till högst 10 % av den fasta årliga grundlönen. Ersättning vid arbetsförmåga på grund av sjukdom ska följa villkor om sjuklön i tillämpat kollektivavtal.

Det ska undvikas att en styrelseledamot anlitas som konsult i bolaget och därmed får konsultarvode utöver styrelsearvodet. Om så ändå sker, ska uppdraget prövas av styrelsen och i varje enskilt fall, vara klart avskiljbart från det ordinarie styrelseuppdraget, avgränsat i tid och reglerat i skriftligt avtal mellan bolaget och ledamoten. Ersättningen för ett sådant uppdrag ska vara förenligt med dessa riktlinjer.

Upphörande av anställning

Vid uppsägning från bolagets sida ska uppsägningstiden inte överstiga sex månader. Avgångsvederlag får lämnas med högst tolv månadslöner. För anställningsavtal som ingicks senast 31 december 2016 får avgångsvederlag lämnas med högst arton månader.

Avgångsvederlaget ska betalas ut månadsvis och utgöras av enbart den fasta månadslönen utan tillägg för pensionsförmåner eller övriga förmåner. Vid ny anställning, annat tillkommande avlönat uppdrag eller vid inkomst från näringsverksamhet ska ersättningen från Systembolaget reduceras med ett belopp som motsvarar den nya inkomsten under den tid då uppsägningslön och avgångsvederlag lämnas. Vid uppsägning från den anställdes sida ska inget avgångsvederlag lämnas. Avgångsvederlag betalas som längst ut intill avtalad pensionsålder och aldrig längre än till 65 års ålder.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Ersättningen till ledande befattningshavare ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för Systembolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningsutskottets och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till Systembolaget och bolagsledningen. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Styrelsen ska årligen upprätta förslag till nya riktlinjer och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Ersättningsutskottet ska följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer inom Systembolaget. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman.

Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktör eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Avvikelse från riktlinjerna

Styrelsen får besluta att avvika från riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Styrelsen fattar beslut om avsteg från riktlinjerna och ersättningsutskottet bereder inför beslut. Styrelsen ska i sådant fall redovisa avvikelsen och skälen till denna.

Redovisning

Systembolaget ska årligen upprätta en ersättningsrapport som redovisar ersättningar till ledande befattningshavare på motsvarande sätt som publika aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. Därutöver ska Systembolaget även särredovisa ersättningen för varje enskild ledande befattningshavare i ersättningsrapporten. Ersättningsrapporten ska därtill inkludera en redogörelse för hur regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare har tillämpats för anställda i bolaget och bolagets dotterföretag. Ersättningsrapporten ska läggas fram för godkännande på årsstämman 2023.

Systembolagets revisor ska inför årsstämman lämna ett yttrande över hur de ersättningsriktlinjer som gällt sedan föregående årsstämma har följts. Revisorns yttrande ska även offentliggöras på Systembolagets webbplats.

Styrelsens ordförande ska vid årsstämman muntligen redogöra för de ledande befattningshavarnas ersättningar och hur de förhåller sig till de av bolagsstämman beslutade riktlinjerna.